

845-8#103

LASH
1787
PLATE
C. 1

BX1935
.L34
1788
c.1

1080044310

AGENCIACIÓN DE
ESTADO NUEVO LEON

UNIVERSIDAD AUTONOMA DE NUEVO LEON
CAPILLA ALFONSO BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

Prc. 10-13 - MICROFILMADO *R=14.*

FONDO BIBLIOTECA PÚBLICA
DEL ESTADO DE NUEVO LEÓN

132736

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
CENTRO VINCULADO BIBLIOTECA AUTÓNOMA
CENEB-MICROFILMADO

IVRIS PVBLICI
ECCLESIASTICI

PARS GENERALIS
DE ECCLESIA CHRISTIANA
POTESTATISQVE SACRAE,

CVM CIVILI NEXV
OPERA

GEORGII SIGIS. LACKICS I.C.
ET IN REGIA TYRNAVIENSI VNIVERS.

Iuris Ecclesiastici Professoris Publici.

EDITIO PRIMA HISPANA
IN VSVM SCHOLAE VALENTINAE.

VALENTINAE

IN OFFICINA IOSEPHI ET THOMAE DE ORGA

CIDICCLXXXVIII.

SPPERIORVM PERMISSV.

46553

2008

BX1935
L34
1988

IVRIS PVBLCI

ECCLLESTASTIC

PARS GENERALIS

Tibi Deus imperium commisit, nobis, quae
A sunt Ecclesiae, crediti. Et quemadmodum,
qui tuum imperium malignis oculis carpit,
contradicit ordinationi divinae: ita et tu ca-
ve, ne, quae sunt Ecclesiae ad te tra-
hens, magno crimini obnoxius fias. Date,
scriptum est, quae sunt Caesaris, Caesa-
ri, et quae sunt Dei, Deo. Neque igitur
fas est nobis in terris imperium tenere, ne-
que tu thymiamatum et sacerorum potesta-
tem habes Imperator.

Hosius Cordubensis Episcopus
apud Athanasium in episto-
la ad solitar. vitam agentes.

VALENTIAE

IN OFFICINA JOSEPHI ET THOMAE DE GOGA

CHRISTIANI

1778

1778

LECTORI.

Eandem, quam in prima parte, curam
diligentiamque posuimus, ut haec Praecogni-
torum iuris canonici pars secunda emendatis-
sime, quo ad fieri posset, ederetur. Conque-
ritur Lackies §. ult. defuisse sibi plurima sub-
sidia perficiendo huic opusculo necessaria. Sci-
licet defuerunt ei, ut nos conuicimus, non-
nulla SS. Patrum opera, et conciliorum col-
lectiones: ut propterea quae in doctrinae con-
firmationem inde allegat testimonia, non ex
ipsis fontibus, sed ex recentiorum scriptis
bona fide sumserit. Quod ille fortasse non
potuit, id nos praestitimus. Conciliorum, SS.
Patrum, Pontificum testimonia ad optimas
editiones exegimus, multisque adeo et pro-
priam restitimus sedem, et veram germa-
namque lectionem. Pauca sunt, quae omni-
no reperire nusquam potuimus: quamobrem
nec loca indicavimus ubi leguntur. Quae au-
tem e graeco translata sunt, cum exempla-
ribus graecis contulimus, et si sententiam
satis exprimebant, nihil mutavimus; si ve-

27

a 2

ro

ro quidpiam minus consonum, minusque
 graeco textui respondens nobis visum fuit,
 illud emendavimus, intacta reliqua interpre-
 tatione. Quod observare poteris §. 73. et
 115. in testimoniis e Gregorio Nazianzeno
 et Theodosio Imperatore desumptis. Haec ver-
 ba, *quas oves et quem gregem non solum tunc
 beatus suscepit Petrus, sed et nobiscum eas sus-
 cepit; et cum illo eas nos suscepimus omnes,*
 D. Ambrosio attribuantur a nostro Lackics
 §. 84. et 86. Sed quum depromta sint ex
Lib. de dignit. sacerdotii, qui etiamsi peran-
 tiqus nec contemnendae auctoritatis, falso
 tamen adscribitur magno Ambrosio: nos ea
 expunximus, ac suum cuique loco testimo-
 nium Ambrosii legitimum et genuinum sub-
 stituimus. Et ne multis te moremur, editio-
 nis nostrae praestantiam tumet ipse depre-
 hendes, si cum Vienensi et Veneta contuleris.
 Vale.

SYNOPSIS
 DOCTRINAE.

SECTIO I.

DE ECCLESIA CHRISTIANA EIVSQVE

REGIMINE.

CAPVT I.

DE ECCLESIA CHRISTIANA

EIVSQVE NEXV.

I.	R atio huius instituti.	Pag. 1
II.	Ecclesia Christiana est societas religionis col-
lendaе causa.	3
III.	Non iam in primordiis humani generis,	4
IV.	Sed a Christo instituta, et per Apostolos pro-
pagata.	6
V.	Quod sine ulla probabili ratione negavit Boeh-
merus fatente ipso Moshemio.	8
VI.	Finis huius societatis non est praesentis, sed
futurae vitae aeterna beatitas.	10
VII.	Vnio vero duplex, interna una, altera ex-
terna.	12
VIII.	Quarum posterior maxime unam efficit et vi-
sibilem Ecclesiam, unitate primum Fidei.	14
IX.	Deinde Charitatis Christianorum propriae.	15
X.	Quae involvit unitatem capituli, non tantum in
singulis coetibus Christianorum,	16
		XI.

VI	
XI.	Quod fatetur Dodwellius, sed etiam in Ecclesia universali. 18
XII.	Cuius ope omnes inter se Christiani externam fidei et charitatis communionem colunt. 19
XIII.	Servata canonica membrorum subordinatione 20
XIV.	Per diversos ministerii sacri gradus, ex qua existit Hierarchia, quam ecclesiasticam dicimus. 22

CAPVT II.

DE HIERARCHIA ECCLESIASTICA.

XV.	Hierarchia laicos non complectitur, quos a ministerio sacro, nisi rite ordinatos, Christus ipse removet. 23
XVI.	Constat itaque solis clericis varios in gradus distinctis pro varietate muneris, quod obeunt. 25
XVII.	Ministerium obeunt Diaconi, iussu Christi ab Apostolis instituti. 27
XVIII.	Quod veteres minime negabant. 28
XIX.	Et instituti quidem non ad mensam tantum, sed etiam ad sacrum altaris ministerium. 29
XX.	Divinae pariter institutionis sunt episcopatus et presbyterium. 30
XXI.	Et ille quidem hoc tam ordine quam potestate superior. 32
XXII.	Quod praeter divinarum litterarum testimonia sancti et antiquissimi Patres constanter docuerunt. 35
XXIII.	Inter Episcopos unus est ceteris superior, instructus primatu universali. 37
XXIV.	Qui in D. Petro coepit, 38
XXV.	Testantibus id sacris litteris, 39
XXVI.	Et constanti omnium saeculorum traditione. 40
XXVII.	Ideo a Christo institutus, ut capite consti-

	VII
	stituto schismatis tollatur occasio, ut ait S. Hieronymus. 42
XXVIII.	Hinc liquet, gradus hierarchicos alios esse divini iuris, 46
XXIX.	Alios humani, ab Ecclesia demum progrediente tempore institutos. ibid.
XXX.	Non ordinis, tantum, verum etiam iurisdictionis. 47
XXXI.	Ad exercendam concinnius potestatem, de qua nunc agendum est. 48

CAPVT III.

DE POTESTATE ECCLESIASTICA

GENERATIVAM.

XXXII.	Potestas ecclesiastica est ius determinandi omnia, quae ad finem Ecclesiae obtinendum apta sunt. 49
XXXIII.	Hoc iure Ecclesiam ab ipso Christo ornatum fuisse. 50
XXXIV.	Ipse per se satis saeculorum omnium usus manifeste evincit. 52
XXXV.	Ceterum originaria haec potestas Ecclesiae tota spiritalis est. 53
XXXVI.	Qualem solum Christus in terris exercuit. 55
XXXVII.	Nec aliam omnino futuris post se regis dominici pastoribus contulit. 57
XXXVIII.	Quapropter non in temporalibus, sed in negotiis spiritalibus dirigendis versatur. 59
XXXIX.	Cuius generis sunt res fidei et morum, in quibus iudicandis infallibilis Ecclesiae est auctoritas. 60
XI.	Res item disciplinae sacrae. 62
	XLI.

XLI. Verum ita determinandae, ut ne quid detrimenti Respublica capiat. 63

CAPVT IV.

DE POTESTATE ECCLESIAE

LEGISLATIVA.

- XLII. Determinationibus ab Ecclesia factis parere fideles debent, 64
- XLIII. Ob subordinationem hierarchicam a Christo institutam. 65
- XLIV. Vnde potestas ferendarum legum, quae gaudet Ecclesia christiana, diuino et iure competiti: 67
- XLV. In negotiis nimirum spiritualibus, quae soli potestati ecclesiasticae per se subiecta sunt. 69
- XLVI. In quibus Ecclesia omnes christianos in conscientia decretis suis obligat. 71
- XLVII. Ex quo scilicet sufficienter promulgata sunt, 73
- XLVIII. Per singulas provincias, 74
- XLIX. Non sine Principum christianorum assensu. 76
- L. Cuius adsensus ea vis est, ut canones Ecclesiae etiam vim publicae legis sortiantur. 78
- LI. Quemadmodum autem ferre legem, ita etiam dispensare Ecclesia ab ea potest. 79
- LII Quoties id utilitas vel necessitas, non privata, sed publica suadere potest. 86
- LIII. Quod idem de privilegiis quoque et exemptionibus tenendum est tanto magis, quo grauius per haec disciplinae vulnus infligitur. 82
- LIV. Legislativae potestati inest etiam potestas tam interpretandi authentice, 85
- LV. 86

LV. Quam abrogandi leges ecclesiasticas: illa diuini etiam, haec tantum in humanis: etsi in his quoque parce ea uti Praesules deceat. 86

CAPVT V.

DE POTESTATE ECCLESIAE

IUDICIARIA.

- LVI. Potestas Ecclesiae iudiciaria in causis in fidelium controversis cognoscendis, et dirimendis sita est. 87
- LVII. Quam potestatem Ecclesiae christianae competere, 88
- LVIII. Non tantum ex usu iam inde ab aevo Apostolorum perpetuo, 89
- LIX. Verum ex Imperatorum etiam confessione evidens est. 91
- LX. Sed in causis dumtaxat ecclesiasticis. 93
- LXI. Nam quod progressu temporis causas etiam profanas per modum arbitrii audierint Episcopi, 95
- LXII. Id probantibus Imperatoribus factum est. 96
- LXIII. Quorum gratia uicetur, quam in his causis adhuc exercent, iurisdictio externa. 98
- LXIV. Interna enim tota iuris diuini est, de qua exponunt Theologi. 100

CAPVT VI.

DE POTESTATE ECCLESIAE

COERCITIVA.

LXV. ^Vt ne autem et leges Ecclesiae, et decreta 87

- *
ta inania sint apud homines mordentes frenum. 100
 LXVI. Inest potestati clariorum etiam ius coercendi. 102
 LXVII. Quod non singuli, sed Antistites in Ecclesia exercent, 104
 LXVIII. Irrogandis poenis spiritualibus, 105
 LXIX. Non etiam civilibus, nisi quatenus leges publicae indulgent. 107
 LXX. Ad quas solas vindicta sanguinis pertinet, quam Ecclesia nec habet, nec vindicat. 109
 LXXI. Contenta gladio spirituali, cuius vis maxima in excommunicando sita est. 111
 LXXII. Quae iure quidem societatis sacrae privatur, non etiam bonis iis, quae quis habet, sed non ab Ecclesia. 112

CAPVT VII.

DE IMPERIO SAC.

- LXXIII. Ex potestate legislatiua, iudiciaria, et coercitiua existit imperium sacrum. 115
 LXXIV. Quod proinde iuris diuini est, eisdemque in rebus dirigendis versatur, in quibus iura, e quibus componitur. 116
 LXXV. Imperio autem Ecclesiae omnes fideles, etiam Antistites et Reges subsumunt. 118
 LXXVI. Quod etsi ab imperio civili penitus differat, verum tamen est imperium. 120
 LXXVII. Et ob id Ecclesiam efficit societatem inaequalem. 123
 LXXVIII. Ex quo consequens est, ut omnis christianorum coetus duplici potestate regatur. 125
 LXXIX. Quarum utraque suo in ordine summa est et independens. 127
 LXXX.

LXXX. Id quod nihil repugnare, et fateatur. Volens, et negare vix possunt, qui iura collegialia ita Ecclesiae vindicant, ut Principi non aliter subesse velint, quam ut curam gerat, ne quid Respublica ex usu eorum detrimenti patiatur. 129

CAPVT VIII.

DE FORMA IMPERII SACRI.

- LXXXI. Determinaturis formam imperii sacri in subiectum inquirendum est, cui illud immediate inhaeret. 132
 LXXXII. Iacobatus omnem a Christo potestatem Petro soli collatam tribuebat, a quo deinde in ceteros Apostolos dimanauerit, quam opinionem, quod sciam, omnes reiciunt. 133
 LXXXIII. Ab hac sententia non multum abest nuperus scriptor, qui sub Itali nomine latens Febronium impetebat, externam iurisdictionem soli Petro tribuens, internam etiam Apostolis. 134
 LXXXIV. Cuius discriminis nullum est prorsus in ullo antiquo monumento vestigium. 134
 LXXXV. Fatetur auctor Anti-Febronii vindicari, datam a Christo Apostolis etiam externam iurisdictionem aequae ac Petro; sed eam in hoc ordinariam, in illis extraordinariam statuit. 136
 LXXXVI. Quae distinctio perinde omnibus Sanctis Patribus incognita tamquam commentitia reicienda est. 137
 LXXXVII. Nec huic sententiae S. Optatus, Leo M. alii fauent, 140
 LXXXVIII. Vt sincera testimoniorum, quae ob-

- licit, explicatio facile quemque docere potest. 141
 LXXXIX. Episcopi itaque suam a Deo immediate in consecratione potestatem adipiscuntur. 143
 XC. Eamque omnes aequalem in solidum sua quisque in dioecesi exercet, Cypriano auctore, subordinatione tamen canonica temperatam. 145
 XCI. Unde immediatum imperii sacri subiectum est unitum cum suo capite corpus Episcoporum. 147
 XCII. Quo fit ut forma eius non sit absolute monarchica, sed aristocratice temperata, qualem fuisse ostendit observantia primitivae Ecclesiae. 149

149

SE-

SECTIO II.

DE POTESTATE CIVILI

RIVSOVE AD ECCLESIAM HABITV.

CAPVT I.

DE POTESTATE CIVILI

IN SE SPECTATA.

- XCIII. Potestas civilis, quae in dirigendis civium actionibus ad communem securitatem sita est, 152
 XCIV. Haud minus quam sacra Ecclesiae potestas a Deo primum instituta est. 153
 XCV. Cui solidam rerum temporalium administrationem commodavit. 155
 XCVI. In qua proinde, si delinquant Principes, a solo Deo puniri possunt. 157
 XCVII. Non vel ab Ecclesia, vel a summo eius Antistite, quod perperam recentior schola docuit. 158
 XCVIII. Sanctam enim et inviolabilem esse Magistratam, etsi non tam dilucide in sacris literis expressum foret, 160
 XCIX. Abunde tamen evinceret christianorum disciplina, non tantum sub ethnicis, 162
 C. Sed sub christianis etiam Imperatoribus religiose observata. 164
 CI. Cuius lex erat prae ceteris laudabilis, ait Nazianzenus, quae clericos perinde ac laicos in temporalibus Principi suo subiciebat. 165

CII.

- CII. Obligans non metu poenae, sed in conscientia, Augustino interpretetur. 167
- CIII. Neque existimabat vetus Ecclesia, divino se, sed humano iure bona sua possidere. 168
- CIV. Unde nefas putabat communibus se civium oneribus subducere. 170
- CV. Cuius summa auctoritate freti plane statuimus, immunitatem ecclesiasticam non divini, sed humani tantum et civilis iuris esse. 172
- CVI. Quae porro supremas Regum potestati nec praeiudicat, 174
- CVII. Nec impedire potest, quo minus ii saluti populorum suorum, 176
- CVIII. Etiam limitando privilegia iam noxia patriae, consulere possint. 178

CAPVT II.

DE POTESTATE PRINCIPVM

CHRISTIANORVM CIRCA SACRA GENERATIM.

- CIX. Potestatem circa sacra, sunt qui Principibus christiani prorsus abjudicant. 179
- CX. Sed hoc vetustissimorum Patrum traditio. 180
- CXI. Et cum primis S. Augustini auctoritas luculentissime refellit. 181
- CXII. Eam autem nimium extendunt scriptores Protestantium plerique vestustiores. 182
- CXIII. Temperatius est recentiorum systema, sed in adsignandis eius limitibus parum sibi constant etiam novissimi eorum scriptores. 183
- CXIV. Fundamentum iuris istius non est privile-

- legum Sedis apostolicae, ut Bellarminus vult persuadere, 185
- CXV. Sed ipsum imperium civile. 187
- CXVI. Ex quo fuit primum quidem ius determinandi ea, quae ad religionem sunt adia-phora. 189
- CXVII. Ius deinde supremae ac generalis inspectionis, efficiendique ne quid fieri contingat, ex quo detrimentum Respublica patiatur. 190
- CXVIII. Et ius demum advocatae ecclesiasticas, tum in rebus fidei ac morum, 192
- CXIX. Tum etiam in negotiis disciplinae ecclesiasticae. 194
- CXX. In qua, si per abusum ecclesiasticae potestatis iniuriam patiuntur subditi, liber esse debet ad Principem recursus. 196
- CXXI. His quatuor fundamentis omnia continentur iura Principum circa sacra: quae tamen suos intra limites exercenda sunt. 197

CAPVT III.

DE LIMITIBVS VTRIVSQVE

POTESTATIS.

- CXXII. Concordia Sacerdotii et Imperii sita est praecipue in custodiendis religiose limitibus, quos et natura ipsa, et Christus utriusque potestati adsignavit. 198
- CXXIII. Limites autem determinandi sunt ex diversitate finium, 199
- CXXIV. Mediorum, 200
- CXXV. Ex diversa civium et personarum ecclesiasticarum relatione, 201

XVI
 CXXVI. Bonorumque ac rerum diverso gene- 202
 CXXVII. Potissimum vero ex obiecti, circa quod 203
 versantur, diversitate. 203
 CXXVIII. Peroratio ad Auditores. 204

ERRATA.

Pag.	Lin.	Errata:	Lege:
15	24		quam in illa. qua in illa,
117	penult.	in aliquibus exempl.	in cursibus. incursibus.
127	in not.		Tom. 1. Tom. 2.
134	26		§. LXXXIII. §. LXXXII.

DE LIMITIBUS VERISQVE
 §. I.
 Ratio huius instituti.

**IVRIS PVBLICI
 ECCLESIASTICI
 PARS GENERALIS.**

**SECTIO I.
 DE ECCLESIA CHRISTIANA EIVSQVE
 REGIMINE.**

**CAPVT I.
 DE ECCLESIA CHRISTIANA
 EIVSQVE NEXV.**

§. I.

Ratio huius instituti.

VAE tamquam praecognita disciplinae sacrae in ipsis institutionum initiis tractanda esse doctores praecipunt, ea parte quidem, dilucide tamen, nisi fallor, et pro instituto nostro satis explicite exposita sunt. Restat, ut ad ipsum iam totius doctrinae systema ea, qua coepimus, ratione explicandum progrediamur. Sed ad hoc ipsum doctrinae istius systema recte ac scienter intelligendum quantopere intersit, veram